Μελέτη του βοτανικού κήπου του Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για την Προδημοτική Εκπαίδευση και για όλες τις τάξεις της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:00).

Σημείωση 1:
Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι το απόγευμα. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί το πρόγραμμα να ολοκληρωθεί μέχρι τις 13:30 ή και πιο νωρίς τότε θα γίνουν σχετικές συνεννοήσεις των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του Κέντρου.

Σημείωση 2:
Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Εισαχθούν στην έννοια της βιοποικιλότητας μέσα από τη μελέτη της χλωρίδας και της πανίδας του Βοτανικού Κήπου.
- Εξοικειωθούν, μέσα από επιτόπιες διερευνήσεις στον χώρο, με τον Βοτανικό Κήπο της Αθαλάσσας.
- Γνωρίσουν τα επίπεδα βλάστησης μέσα από τα φυτά του Βοτανικού Κήπου.
- Συλλέξουν πληροφορίες για διάφορα φυτά που υπάρχουν στον Κήπο και να μελετήσουν τους μηχανισμούς προσαρμογής τους στις καιρικές συνθήκες.
- Εντοπίσουν αλυσίδες τροφής στον Βοτανικό Κήπο και να συνειδητοποιήσουν τη σπουδαιότητα ύπαρξης συγκεκριμένων φυτικών και ζωικών ειδών.
- Γνωρίσουν διάφορες κατηγορίες φυτών της Κύπρου (ξηροφυτικά, αυτοφυή, παραποτάμια βλάστηση κ.λπ.).
- Ομαδοποιήσουν τα φυτά βάσει κριτηρίων, όπως για παράδειγμα το σχήμα των φύλλων, το άρωμα, το ύψος των φυτών κ.λπ.
- Ενημερωθούν για τις χρήσεις των φυτών στην καθημερινή ζωή.
- Αντιληφθούν τους κινδύνους και τα προβλήματα που προκύπτουν από την εισαγωγή ξενικών φυτικών ειδών, τόσο στην περιοχή του Βοτανικού Κήπου όσο και ευρύτερα.
- Εκτιμήσουν την ποικιλία της χλωρίδας του τόπου μας και να συνειδητοποιήσουν την ατομική και συλλογική ευθύνη για την προστασία και τη διατήρησή της.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
09:00-11:00	Άφιξη-καλωσόρισμα στο Κέντρο. Παιχνίδι αναγνώρισης φυτών στον Βοτανικό Κήπο. Πιο συγκεκριμένα, δίνονται στους/στις μαθητές/μαθήτριες τμήματα από τα φυτά του κήπου και στη συνέχεια, μέσω παιχνιδιών στον χώρο του Βοτανικού Κήπου, εισάγονται σε έννοιες που σχετίζονται με τα επίπεδα βλάστησης (δέντρα, μακία βλάστηση, φρύγανα, πόες). Οι μαθητές/μαθήτριες με το σώμα τους αναπαριστούν τα διάφορα επίπεδα βλάστησης ή εντοπίζουν μηχανισμούς προσαρμογής τους στις καιρικές συνθήκες.
11:00-12:30	Περιήγηση στον Βοτανικό Κήπο και ενημέρωση των μαθητών/μαθητριών από δασικό λειτουργό για τα επίπεδα βλάστησης που συναντώνται στον Βοτανικό Κήπο και την προέλευση των φυτών (π.χ. παραποτάμια/δασικά/παράλια φυτά). Επίσης, οι μαθητές/μαθήτριες συζητούν με τον δασικό λειτουργό σχετικά με τα μέτρα και τις ενέργειες που υιοθετεί το Τμήμα Δασών για την προστασία του Βοτανικού Κήπου. Ακολούθως διεξάγονται περιβαλλοντικά παιχνίδια στον χώρο όπως: α) το παιχνίδι της αναγνώρισης των φυτών στον Βοτανικό Κήπο. Δίνονται στις ομάδες, τμήματα από τα φυτά του Βοτανικού Κήπου. Τα τμήματα των φυτών επιλέγονται πολύ προσεκτικά από τον δασικό λειτουργό χωρίς να προκαλείται οποιαδήποτε καταστροφή στα φυτά. Τονίζεται στους/στις μαθητές/μαθήτριες ότι δεν κόβουν μόνοι/ες τους κανένα φυτό. Ακολούθως οι ομάδες αναγνωρίζουν τα φυτά στον Βοτανικό Κήπο και επιλέγουν ένα από αυτά και το παρουσιάζουν στην ολομέλεια της τάξης (χαρακτηριστικά, ιδιότητες, χρήσεις του κ.λπ.), β) το παιχνίδι του τροφικού ιστού μέσω του οποίου επιδιώκεται να προβληματισθούν οι μαθητές/μαθήτριες για την κατάσταση του Βοτανικού Κήπου σε περίπτωση αύξησης/μείωσης του αριθμού κάποιων οργανισμών ή εισαγωγής ξενικών φυτών. Επίσης οι μαθητές/μαθήτριες χωρισμένοι/ες σε ομάδες προβαίνουν σε χαρτογράφηση του χώρου σημειώνοντας παράλληλα τις αρνητικές παρεμβάσεις σε αυτό. Προβληματίζονται σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Βοτανικός Κήπος, εξαιτίας των καιρικών συνθηκών αλλά και της έντονης ανθρώπινης παρουσίας μέσα και γύρω από αυτόν. Στη συνέχεια οι ομάδες αναζητούν έντομα, πουλιά, ερπετά που υπάρχουν στον Βοτανικό Κήπο. Εντοπίζουν τα καταφύγιά τους (π.χ. φωλιές πουλιών στα κλαδιά των δέντρων, φωλιές μυρμηγκιών, ξηρά κούτσουρα, κουφώματα βράχων) και άλλα στοιχεία που μαρτυρούν την παρουσία τους και προβαίνουν σε παρατηρήσεις με τη χρήση φακών, όπως επίσης συζητούν και αναζητούν τους λόγους για τη μειωμένη παρουσία πανίδας στον Βοτανικό Κήπο.
12:30-13:00	Επιστροφή στο Κέντρο, σύνοψη των αποτελεσμάτων από την επιτόπια παρατήρηση και διατύπωση των εντυπώσεων και εμπειριών που αποκόμισαν από το πρόγραμμα.
13:00-14:00	Μεσημεριανό- διάλειμμα.

14:00-16:00	Δραστηριότητες δημιουργικού και ανατροφοδοτικού χαρακτήρα, όπως α) Εικαστικές δραστηριότητες με θέμα τα φυτά του Βοτανικού Κήπου, β) κατασκευή απολιθώματα φύλλων με τη χρήση πηλού, γ) κατασκευή φωλιών, δ) δημιουργία εντύπου προβολής του Βοτανικού Κήπου, ε) δημιουργία μικρού οδηγού παρουσίασης των φυτών που υπάρχουν στον Βοτανικό Κήπο, στ) Παιχνίδι τροφικού δικτύου με είδη χλωρίδας και πανίδας της περιοχής.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εργασία στο πεδίο.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.